

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Mlekarstvo.

Od tam doli, iz Radeč pri Zidanem mostu, so nam poslali naslednji preklasični spis.

Temeljem § 19. tisk. zak. priobčite v dnevniku „Slovenski Narod“ v postavnem roku sledeči popravek nas zadevajočega dela uvodnega članka 124 številke „Slov. Naroda“ z dne 1. junija 1901. „Ni res, da je mlekarstva zadruga v Radečah morala „Gospodarski zvezi“ za tiskovine plačati 150 K, res je marveč, da je plačala za tiskovine le 77 Kron, ter za natisnjena pravila 50 Kron. Ni res, da zadruga tiskovin ne rabi, ter jih nikdar rabila ne bo, res pa je, da si je zadruga s tiskovinami uaročenimi od „Gospodarske zveze“ uredila knjigovodstvo. Ni res, da ima zadruga samo 23 članov, res je, da jih ima 30. — Radeče, dne 26. junija 1901. — Anton Zavrl, Josip Ravnihar.

Res, samo pravi pravcati klerikalec se more tako nesramno lagati, kakor ta dva poštenjaka, ki sta podpisana na zgorajšnjem popravku. Naši poslanci so imeli na Dunaju priliko, o tej zadevi videti uradne podatke, ki jih je dobilo ministrstvo. Iz računov, ki so bili predloženi ministrstvu, se vidi, da je ta mlekarstva zadruga morala „Gospodarski zvezi“ plačati za tiskovine 147 K 12 vin. Mi smo navedli okroglo svoto 150 K. Isto tako je iz tistih uradnih podatkov posneti, da je imela ta zadruga začetkom meseca maja 24 članov, torej le jednega več, kakor smo mi pisali. Od maja sem je seveda še lahko vlovila nekaj članov. Kakor rečeno, so to podatki, ki leže v ministrstvu, in je v očigled temu res največja nesramnost, da se ti klerikalci upajo, še javno lagati.

Deželni zbor kranjski.

VIII. seja dne 3. julija t. l.

Predsedoval je deželni glavar pl. Detela. Vlado sta zastopala deželni predsednik baron Hein in okrajni glavar Haas.

Zapisnik zadnje seje je bil odobren, došle predloge in peticije so se odkazale pristojnim odsekom, potem pa se je nadaljevala v zadnji seji pretrgana razprava o deželne odbora letnega poročila poglavju „deželna kultura“, o kateri je poročal posl. Lenarčič. Današnja razprava je bila jako kratka. Posl. Povše je pojasnil mlekarstva razmere v deželi in pomanjkljivost pri mlekarstvu. Vsled tega je deželni odbor najel necega sirarskega mojstra iz Švice, ki je začel krepko delati, da se v mlekarstvu izvrši potrebna reforma. Posl. Lenarčič je izrekel deželnemu odboru zadovoljstvo in pohvalo, da je mlekarstvu posvetil toliko pozornosti.

Zbornica je potem odobrila to poglavje letnega poročila, kakor tudi poglavje o deželnih podporah (poročal je posl. Ulim), ustanovah in o kmetijski šoli na Grmu. Poročevalec Schweiger je napadal direktorja grmške šole.

Posl. dr. Tavčar je odločno zavrnil napade poročevalca na grmškega direktorja kot žaljive in nezaslužene.

Posl. Božič je poročal o prošnji županstva na Rakeku za uvrstitev občinske ceste od Rakeka do Lazov mej okr. ceste. Sklenilo se je odstopiti prošnjo dež. odboru z naročilom, da jo prouči in v prihodnjem zasedanju o njej poroča, ker bi bilo krivično, ako bi se ta cesta ne nadaljevala do Rakeka, ko je vendar logaški okraj zanjo žrtvoval 6000 gld.

Po poročilu posl. Ulma se je prošnja županstva v Brusnicah za uvrstitev obč. ceste od Vel. Brusnic do Gabrja mej okrajne ceste odstopila deželnemu odboru.

Posl. dr. Tavčar je poročal o letnega poročila poglavju agrarne razmere. Izrekel je dvornemu svetniku Schaschlu priznanje za zasluge, ki si jih je pridobil kot voditelj agrarskih operacij, razpravljal o eksekutivnih prodajah kmetijskih posestev in o kmetijski razvadi, izgovarjati otrokom nepravilno visoke dote, proti čemur se bo moralo odločno nastopiti.

Posl. Božič je poročal o letnega po-

ročila poglavju „občinske stvari“. Pojasnil je, da je občinska uprava v mnogih občinah jako slaba, ker je kaj malo sposobnih županov in občinskih tajnikov, in pojasnil tudi, kako nesmiselno je, da je v nekaterih občinah toliko virilistov. Predlagal je:

Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru naroča se: a) primernim potom za to skrbeti, da se župani in občinski tajniki teoretično in praktično izvezbajo v svojem uradnem poslovanju, ter cesarsko vlado naprositi, da povodom glavarstvenih uradnih dnij tak pouk po mogočnosti pospešuje; b) da v prihodnjem zasedanju predloži glede virilistov primerne spremembe občinskega volilnega reda. Sprejeto.

Posl. Hribar je opozoril na prošnjo glede izločitve jednega dela cerkljanske in priporočal, naj se ta prošnja upošteva.

Posl. Višnikar je poročal o proračunu normalno šolskega zaklada za l. 1901 in o dotičnih peticijah. Potrebščina znaša 956 391 K, pokritje pa znaša 48 200 K. Primanjkljaj znaša torej 908 191 K. Proračun je bil odobren. Rešenih je bilo več prošelj, in je poročevalec izrekel željo, naj se že zgradi šola za Čepelje in Podgoro.

Po poročilu posl. Šubica je bilo sklenjeno:

Od občinske ceste, držače iz Mirnepeči na Dolenjovas v cestnem okraju Novomeškem se približno 1300 m dolga proga od Mirnepeči do tje, kjer se ž njo stika dovozna cesta k mirnepeški postaji Dolenjskih železnic, uvrsti med okrajne ceste.

Po poročilu posl. Jelovška se je prošnja posestnikov iz Zaloga, občina Šmarje, za podporo za napravo vodnjaka odstopila s priporočilom dež. odboru.

Po poročilu posl. Povšeta se je na prošnjo županstva Šmihel Stopiče za napravo kapnic v več vaseh tiste občine sklenilo, da ima dež. tehnik izdelati načrt za te kapnice.

Končno je posl. dr. Papež poročal o nujnem predlogu zastran podpore pogorelem v vasi Veliko Mraševo. Dovolilo se je 3000 K.

Posl. Grasselli je rekel, da se je oglašil zaradi nekaterih poročevalčevih opomenj, ki niso bile v nobeni zvezi s predmetom samim. Dejal je, kakor da je posebno ugodno, da zboruje dež. zbor in se more baviti s takimi nujnimi zadevami. Tudi je dejal, da se je deželni zbor bavil s tremi zadevami. Hvala Bogu, treba se mu je bilo baviti samo z dvema požaroma, kajti prvi požar, v Gorenji vasi, ki je bil dokaj večji kakor požar v Kropi in v Mraševem, se je zgodil, ko se dež. zbor še ni sešel in je dež. odbor dovolil dotično podporo. Opozarjati pa moram, je rekel govornik, na neumestnost reševanja tacihi stvari nujnim potom. Da se taki predlogi stavlajo, je razumljivo in tudi opravičeno, a da se nujno rešujejo, to je vsekako napačno. Treba je poprej poizvedeb in natančnih informacij, da se more predlog za podporo primerno in pravično rešiti. Deželni odbor pa dotičnih podatkov ne more preskrbeti, ako se že sklepa o kakem predlogu 48 ur potem, ko je bil stavljen. Neka podlaga za rešitev se hitro dobi: trdi se, da znaša škoda toliko in toliko, in to je potem podlaga. O Gorenji vasi se je izprva trdilo, da znaša škoda 120.000 kron. Deželni odbor je naročil županstvu, da porazumno z župniki sestavi natančen izkaz o škodi. To se je zgodilo in izkaz pravi, da znaša škoda 106.000 kron. Ravno tako je s Kropo. Tam se je najprej reklo, da znaša škoda 130.000 kron, a že pomožni odbor jo je v svoji prošnji cenil na 100.000 kron. Tudi poročila o škodi v Vel. Mraševem se ne ujemajo. Predlagatelj je rekel, da po poročilu okrajnega glavarstva znaša škoda 124.000 kron, orožništvo pa poroča, da znaša 95.000 kron. Take razlike se pojavljajo povsod, ker ni ne jedna ne druga cenitev pravična. Na vsak način je pa potrebno, da se vrše poizvedbe, ne samo glede dejanske visokosti škode, ampak tudi da se dožene, kakšne podpore so poškodovanci potrebni glede na njih gospodarski položaj. Take poizvedbe so pa nemogoče, če se predlogi za podpore nujnim potom rešujejo. Zategadelj bi bilo umestno, da se

LISTEK.

Črnogorci in Črnogorke.

Hrvatski spisal dr. Ivan Hoid.*)

Mnogo naroda v Črni gori je prišlo s Kosovega, zato tudi pravi neki pisatelj, da je bil smrtni dan starega srbskega kraljstva takorekoč tudi rojstveni dan črnogorskega plemena. Strme črnogorske gore so naučile Črnogorce prenašati vsakršno neizgodo. V početku svojega naseljevanja v puste in kamenite gore je bil tudi Črnogorec imovitejši, ali s pomnoževanjem njegove rodbine se je pomnožilo tudi siromaštvo. Svoje jade in nezgode je mogel prenašati, suženjstvo pa zelo težko. Svoboda mu je bila nad vse mila, svoboda mu je dajala več srčnosti in silnega čustva za vse ono, kar se imenuje in prištevava k njegovi. Črnogorec je priznaval malokdaj kako oblast ali moč nad seboj. V svojem siromaštvu je živel kakor svoboden človek in ni dal nikomur ničesar, temveč je onega, ki je siloma iskal kaj pri njem, ako le možno, obdaroval z mečem ali vročim svinčcem iz puške.

Črnogorec je visoke rasti, kostanjevih las, lepe, vitke postave. Pri njem je najti

*) „Slike iz občega zemljopisa“. V. II. Izdaje „Matice Hrvatske“. 1900.

mного bistroumnosti, a še več naglosti in lokavosti. On se ponaša s tem, da je Črnogorec, sebe ceni visoko in hoče biti najboljši; ostale narode pa ima za mehkužce in slabiče, samo Arbanasom priznava, da so junaki. Črnogorec je lahek in okreten ter uren kakor zver. Brado si brije, brke pa nosi vsakdo; samo starejši si puščajo tu in tam celo kito, katera jim pada po vratu. V obraz je Črnogorec temne barve, očij je svetlih in bistrih, veselih in polnih živahnosti. Črnogorec je močnega telesa, čvrstih mišic ter prenaša lahko najtežje napore. Zlasti meča ima nenavadno močna, zato pa je tudi izvrsten pešec, in mu je v tem malo vrstnikov. Bodi gori, bodi doli, njemu je povsod lahko, skače kakor divja koza od kamna do kamna po skalovitih planinah. Črnogorec je nadalje izvrsten strelac, ume okretno rabiti meč, zlasti pa handžar, in je smel jezdec. Svojo domovino in svoje ponosne gore ljubi nad vse. Ko se je Črna gora po poslednji vojni znatno povečala, in to z obdelanimi okraji, dogodilo se je opetovano, da so se vrnili na svojo starino Črnogorci, katerim je bila dana plodna zemlja v „Novih krajih“, obvladani od želje po svojih starih, če tudi peščenih domovih. Za domovino žrtvuje Črnogorec v svojem zanosu rad svoje življenje. On v resnici junaško izvaja v življenju ono staro: „Dulce et decorum pro patria mori“. Lju-

bezen do domovine mu podaja hrabrost, smelost stori, da se sovražnika ne boji. Njegova junaška dela v boju s Turki priznava ves naobraženi svet, in to je glavni razlog, da prihajajo v najnovejšem času od vseh strani Evrope tujci v Črno goro, da izpoznajo ta mali junaški narod. Zares, ni o jedni deželi balkanskega polotoka niso tujci v poslednjih desetletjih toliko pisali kot o Črni gori.

Iz ljubezni do domovine izhaja pri Črnogorci oni plemeniti ponos v hoji in govoru; zelo gleda nase, na svoj obraz in svoje poštenje. Ve, da je sin zemlje, katera ima važno preteklost kot braniteljica krščanske vere in civilizacije v borbi proti Turku. Nadeja se boljše bodočnosti ter si je v svesti, koliko je veljal v veličastni borbi s Turki pojedinec, in naj si bo tudi siromašen; zato stopa s ponosom in s smelo samozavestjo pred svojega „gospodarja“. A v kljub temu se slepo pokorava svojem gospodarju. On ve, da je v nebesih Bog, a na zemlji gospodar, in kar reče gospodar, meni, da je volja božja. Kakor je velik junak na dvoboju, tako plašljiv in pokoren je strogo gosti zakona.

Črnogorec je vdan z vso dušo Kristusovi veri, pravoslavni cerkvi, a zabaja malo v cerkev, kadar pa pride, takrat moli pobožno. V cerkev nosi v dar sveče, vosek, olje, kožuho, volno, žito itd., da mu

blagoslovi Bog njegov rod, da ga čuva zla, in da mu pomore v nezgodi. Duhovniku v cerkvi poljubi roko, kadar mu daje naforo, a sicer ne. Črnogorec se izpoveduje in hodi k obhajilu, in poste vrši točno. Kadar je cerkveno blagoslovljenje, nosi darove v cerkev. Na dan godu, o svečnici in drugih večjih praznikih prinaša sveče, tako tudi na takozvano „zadušno soboto“ v spomin pokojnikov.

Črnogorec je v veri trd in nepremičen, z vero in v veri živi in umrje; ona mu je prva svetinja na zemlji, kar potrjuje tudi njegov rek: „Ni mi žal umreti za krst častni in vero krščansko.“ Gorje onemu, ki bi si osmelil kaj reči Črnogorci proti veri! Grede mimo cerkve, vedno sname čepico, prekriža se in trikrat pokloni, govoreč: „Pomagaj Bog in sveta Bogorodica, sveti Vazilij in sveti Peter“. Lepo je videti Črnogorce, kadar hodijo za procesijo. Vse gre od hiše do hiše, možki in ženske. Možki gredo naprej po dva in dva, za njimi pa ženske, dve in dve držače se za robec. Vsi možki in ženske pojo glasno: „Gospodi, pomiluj!“ Ko opravijo pobožnost, pa strelijo iz pušk. Ta močna vera je obdržala Črnogorce v svobodi in ponosu, ona jim je pomagala, da so skozi veke tvarjali čudeže junaštva v bojih s Turki, a tudi pojedinci mej seboj so se čestokrat dvobojevali.

(Dalje prih.)

take prošnje odstopijo deželnemu odboru v poslovanje, saj se mu prepuščajo še vse drugačne, in saj se mu mora priznati, da jih vestno in točno rešuje. Bodi dovoljeno, omeniti še neko drugo prikazen. Ako se namreč primerja škoda z zavarovano odškodnino, se vidi, da je zavarovanje silno neznatno, in da ni v nobenem razmerju prava vrednost zavarovanih objektov. Vsa zavarovalna svota znaša v Gorenji vasi 22.000 kron, v Kropi 19.000 kron in v Vel. Mraševem 32.000 kron. To je žalosten dokaz, da se ljudstvo jako malo zaveđa dobrote zavarovanja. Hvalevredno je, da je vlada izdala razpis in naročila, da se mora deželni zakon o požarni policiji strogo izvrševati, in da se mora ljudstvo poučiti o dobroti zavarovanja. Pri indolentnosti prebivalstva žal ni upati, da bi se dosegel kak večji uspeh. Tukaj je odprto lepo polje delavnosti, zlasti duhovnim pastirjem, ki bi lahko navajali ljudstvo, kje mu je iskati pomoči in si zagotoviti podporo za slučaj nesreče. (Živahno pritrdjevanje in odobravanje).

S tem je bila seja končana. Prihodnja seja bo v petek.

Dodatek odprtemu pismu ravnatelja Gustava Pirca Bohinjcem in vsem tistim, katere gre mari.

Med izhajanjem mojega odprtega pisma so mi došla nova poročila, ki svedočijo mojo trditev, da se imajo Bohinjci le sami sebi zahvaliti, ako z odkupom planin danes ne bo šlo več tako gladko, kakor v slučajih, če bi bili oni reč že lansko leto takoj izvršili, ko je g. državni poslanec Pogačnik to reč v Bohinju sprožil. Na tem mestu pa tudi moram popraviti neresnična poročila o zaslugah, kdo je pri c. kr. kmetijskem ministrstvu celo zadevo sprožil in največ naredil. Jaz sem o tej zadevi že lansko leto pri predavanjih v Srednji vasi in Boh. Bistrici govoril in sem povedal, da je ta mož podpredsednik c. kr. kmetijske družbe gospod državni poslanec Povše. Povše in Pogačnik imata edine zasluge, drug nihče. Iz sledečega dodatka naj cen. čitatelji poznajo, kako hinavsko in lažljivo, le z edinim namenom proti meni hujskati, je znana klika dr. Schalkovo interpelacijo glede prodaje planin proti meni izkoristila, mesto da bi se sami prišli za svoje grešne nosove.

G. Pogačnik je neprestano Bohinjec dragal, da naj se prizadete vasi vendar ganejo in naj kaj store, da pride reč v tek. Pisaril je na župnike, župane in podžupane. V dolnji dolini je tamošnji gosp. župnik storil svojo dolžnost in je pridobil Lepenčanje in Bitenčanje, ki so se poprej opirali nakupu. V gorenji dolini, kjer je doména kaplana Oblaka, se pa od njega nič ni zgodilo. Starifužinčani so se precej resno dogovarjali in sklenili planino kupiti. V Česnjici, ki je središče Oblakovega delovanja, niso do danes še prav nič storili. Ko je prišel srednjevaški župan k Oblaku s Pogačnikovim pismom, se Oblak kar zmenil ni. Ob državno-zborskih volitvah je rekel Oblak podžupanu Janezu Arhu, da je še čas planine kupiti in da se ne mudi v to siliti. Nekoč se je reklo, da Pogačnik itak ne bo nič naredil, naj gre poprej dijak C. planino zmerit. Tedaj jurist v II. letu najmeri! Kakoršni šušmarji so pri kmetijski organizaciji, taki so povsod, če le eden reče, da je klerikalec, pa s to izjavo že zadobi vse sposobnosti celega sveta! Ali gosp. stud. jur. C. pozna le od daleč kak instrument za meritev gozda? In slednjič najzanimivejša vest: K gosp. državnemu poslancu Pogačniku sta šla vprašat Martin Logar, podžupan v Starifužini, in Jan Arh, odbornik mlekarke zadruge istotam, kako stoji z nakupom planine, ker so Starifužinčani pripravljani jo kupiti in so se že o vsem dogovorili. Gosp. Pogačnik jima reče, da se mu je iz Bohinja od vplivne (?) osebe pisalo: Bohinjci niso zmožni se podati v to kupčijo, sicer čemu jim pa tudi planine bodo, menda zato, da se bodo liberalci po njih plazili. Jaz vsega tega sicer nisem sam slišal, a sporočili so mi to vsega spoštovanja vredni in zaslužni bohinski možje in oni naj imajo odgovornost za te vesti.

Iz tega naj vsak razvidi, da sem jaz čisto nedolžen in da je bilo nepotrebno mene napadati; nisem prijatelj takih po-

lemik, a kadar se me sumniči na moji časti in se me kmetovalcem iz zgolj sovraštva predstavlja kot njih sovražnika ter se me prikrito prištevava med lopove in hinavce, takrat pa nikdar ne bom ostal dolžan odgovora, in kdor me izziva, naj bo pripravljen, da dobi vse dvojno povrnjeno.

V Ljubljani, 3. julija 1901.

Gustav Pirc.

V Ljubljani, 3. julija.

Kvota.

Cesar je zopet sam določil kvoto za dobo od 1. julija 1901 do 30. junija 1902 in sicer tako, da prispevajo avstrijske dežele skupnim stroškom državnega gospodarstva 66 5/10, ogrske dežele pa 33 5/10. Tekom leta, za katero je kvota določena, potече mandat ogrskega državnega zbora in treba bo de novih volitev. Po izvolitvi novega parlamenta pa bo voliti tudi novo ogrsko kvotno deputacijo.

Položaj v Stari Srbiji in Macedoniji se vedno bolj poostrojuje. Turška vlada je poslala nekaj novih čet, ki postopajo sila teroristično proti Srbom in Bolgarom. Srbski poslanik v Carigradu, general Sava Gruić se je pri Porti zopet pritožil, kako se postopa s Srbi, katerim Turki konfiskujejo pisma, molitvene in šolske knjige, zapirajo šole ter odvajajo učitelje v zapor. V Vučitrnu, Mitrovici i. dr. se vršé hišne preiskave in sumljivi morajo v Prištino. Sumljiv pa je vsak zaveden in naroden Srb. Nekaj oseb je bilo baže trpinčenih. Turki sumničijo Srbe zarotništva proti oblastvom ter se boje ustaje. Zato postopajo z največjo brutalnostjo.

Dogodki na Kitajskem.

Cesarica vdova, razupita in slaboglasna Tsu-tsi ima še vedno krmilo kitajske vlade v rokah, in cesar je odvisen od nje ter se mora pokoriti njeni volji sedaj prav tako, kakor se je pred vojno. Tako si je možno razlagati, da more cesarica vdova določati, kaj bo v bodoče glavno mesto Kitajske. Tsu-tsi je sporočila velikemu svetu, da si je izbrala za prestolico cesarstva Kaifongfu v pokrajini Honau. Cesarica vdova noče v Pekin, ker tujim posadkam ne zaupa ter se boji, da bi jo ondi na zviščen način zaprli. „Times“ poroča, da organizujeta Tuan in Tungfuhsiang v Mongoliji novo ustajo. V pokrajini Šingking je ustaja že popolna. Ustaši plenijo in požigajo po deželi. V okolici Mukden stojé vse vasi v plamenu. Sto ljudij je umorjenih. Ruske čete so preslabe, da bi mogle za braniti pustošenja. Na Kitajskem torej še ne bo miru in reda. Čudno pa je, da trdi celo evropski žurnalisti na Kitajskem, da povzročajo nemire in izgrede misijonarji, v prvi vrsti francoski.

Vojna v Južni Afriki.

Predsednik Krüger je prejel od generala Bothe pismo, v katerem se izraža velika samozavest ter se konstatirajo uspehi invazije Burov v Kaplandijo, kjer so zaplenili Buri Angležem že nad 1000 konj. General Fouché je vdrl v okraja Maelear in Elliot, kjer je dobil mnogo konj. Evropski farmerji so Angležem sovražni. Lord Kitchener je sporočil v London, da je od 24. junija padlo 74 Burov, 60 jih je bilo ranjenih, 160 ujetih, 136 se jih je udalo, zaplenjenih je bilo 131 pušk, 15.000 patron in 304 vozov. Koliko padlih, ranjenih in ujetih Burov je Kitchener pridejal, seveda ni možno konstatirati, a gotovo je, da so izgube Angležev še enkrat tolike. Kaplandski parlament radi invazije Burov ne more zborovati, ter je zasedanje odloženo na jesen.

Dopisi.

Iz gornjegrajskega okraja, 2. julija. Ustanovni zbor „Slov. kmetskega društva za gornjegrajski okraj“, ki se je vršil v nedeljo dne 30. t. m. pri Jožefu Prazniku v Kokarjih, se je nepričakovano dobro obnesel, zato naj mi bo dovoljeno vsaj na kratko o tem poročati. Rekel sem, da nepričakovano dobro. — Seveda nepričakovano, ker se je od strani črne stranke delalo na vse pretege, da bi shod prepredili. Župnik in kaplan režiški in kakor smo zvedeli, tudi kaplan mozirski itd. so vzeli sveti kraj — „leco“ v najem, da so ves svoj žolč izlili nad tem poštenim društvom. Naravnost hujskali in ščevali so ljudstvo, ter z rudečkariji metali semtertje, kakor kuharica s pepelom.

„Znani pretepač“ je svojo gardo, — par zapeljanih surovežev, takih kakor je on sam, — najbrž podučeval in pripravljaj za glavni naskok. — In res bi imelo to podlo ščuvanje uspeh, da ne bi gospod vladni zastopnik energično, a povsem taktčno nastopal proti razgrajajem.

Prišlo je namreč kaci 30 zasjetih in poslanih trabantov na zborovanje; ki so se pa večinoma zunaj pri hlevu postirali, — (najbrž je črnuhom gnojni duh najpovoljnější) in čakali migljaja, le kaci 5 elementov so poslali v zborovalno sobo, kjer je neki pred kratkim iz Feldhofa odpuščeni „šlovek“ se začel vtikati v govor: Razlaganje pravil itd. Ko je bil pozivan, naj miruje in se mu je pokazal pot odkoder je prišel, začeli so ostali štirje rogoviliti, med temi neki kmetič iz Holmea, — mož „pretepačeve“ garde, ki je slučajno tudi varuh dveh „norcev“.

Zunanji trabanti so začeli ušesa nastavljati, ter bi bili gotovo prišli in škan-dal povzročili, ako bi g. vladni zastopnik energičnim načinom za cel čas zborovanja ne zamašil usta grdi, nesramni, nazadnjaški drubali.

Prav v redu so se vršile potem estale točke dnevnega reda, govornikom se je navdušeno ploskalo in mnogoštevilno zbrani kmetje — bliso 200 — so uvideli, da bo to društvo popolnoma ustrezalo svojemu namenu, da je isto silno potrebno za naš okraj, in da je nesramno ščuvanje in hujskanje proti društvu popolnoma neutemeljeno. Že ta dan je tam pristopilo čez 100 udov, mnogo pa je že po pred zapisanih, tako da šteje to društvo častno število poštenih, naprednih kmetov, kojim je njihov blagor v prvi vrsti pred očmi in ki stoje za svoje koristi s takim prepričanjem, koje ne omaje celo krdele vročekrvnih, nazadnjaških klerikalnih petelinov.

Kmetu so se pa ravno s tem ščuvanjem zoper pošteno kmečko stvar, odprle oči. On previdi, da posvečeni go-spodje hrepene le po oblasti in časti in ker si te pri kmečkem društvu ne morejo steči, pa tako nesramno udrihajo po pre-koristni in potrebni organizaciji. Sedaj vidiš, dragi slovenski kmet, kedo je vedno nesebičen, a tvoji največji sovražnik in zatiralec.

Proti večeru sta se pripeljala iz zgornje doline dva gaspuda na Rečico, najbrž iz radovednosti, kakšen plod je rodilo ruvanje. Seveda sta se z nevšečimi poročili in dolgimi nosovi morala vrniti v svoja brloga.

Novi odbor, v katerem sede sami navdušeni, spoštovani, čvrsti in poštenu kmetje, je sklenil, da društvo v kratkem zboruje na drugem kraju, z zanimivim programom.

Torej na veselo svidenje in mnogo-brojen obisk! — O posameznih točkah dnevnega reda sledi obširno poročilo —

Iz Kroke, 2. julija. Izkaz darov za pogorelce v Kropi. (Dalje.) Po odredbi in posredovanji gosp. Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnika v p., po blagosrečni gospej Žizma Hrašovec, omožena dr. Wendler, in usmiljeni gospici Jerici Gomilšak pri v Gradcu živečih rodoljubih nabrani milodari za pogorelce v Kropi na Gorenjskem darovali so: Po 60 K dr. Gregor Krek, dvorni svetnik in vseučilišni profesor, dr. Demeter vitez Bleiweis za svakinjo, dr. Jož. Unterlugauer, dež. bosniški zdravniški referent, dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, dr. Silvin Hrašovec, c. kr. okrajni sodni pristav; po 5 K: dr. Otto baron Kraus, mil. gospa Hilde z Lusar Lusarov; po 3 K: rodbina Zabredova, Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v p.; po 2 K: dr. Ipavec, em. primarij, dr. Klasinc, odvetnik, Dolenc, c. kr. poštni kontrolor, Vouk, c. kr. poštni kontrolor, Polanec, c. kr. poštni oficial, Iv. Sadnikar, steklar, gospica Jerica Gomilšak, I. Dolžan, c. kr. poštni kontrolor, Fr. Kaube, posestnik in hotelier, dr. Štrekelj, c. kr. vseučilišni profesor, dr. Žitsek, zdravnik, operateur, Bonča, c. kr. namest. veter. koncipist, M—C (neimenovan), Hoffer, mag. registrator, Miki, c. kr. računski oficial, Vrtnjak, c. kr. poštni oficial, E. Zwierzina, c. kr. ravnatelj deželne deske, Pešec, c. kr. pol. komisar, Mih. Papež, c. kr. pol. nadkomisar, Miško Cizelj, c. kr. učitelj, I. Hecl..., Avg. Sk..., S. Rojnik, c. kr. računski oficial, Fr. Hauptman, c. kr. profesor, Žizma Hrašovec, omož. dr. Wendler; po 1 K: dr. Caj. Dittl, Ch. Stipper, učiteljica; po 60 h: Fra-

njica Jandič, kuharica. Svota = 119 K 60 h. Uredništvo „Slovence“ 18 K, Fr. Zorec v Novi Oselici 10 K, Jesenice, župni urad, 34 K, Jos. Novak, Velike Lašče, 10 K, M. Preželj, žup. v Mavčičah, 8 K. Hvala lepa vsem darovalcem! Za odbor: Jos. Korošec.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. julija.

— **Otročja šala.** Prejeli smo naslednji dopis: Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da sprejmete glede „Dnevne vesti“, priobčene v 146. številki „Slovenskega Naroda“ z dne 28. junija 1901. pod naslovom: „Zelena vrvice kraljavega Lampeta“, sledeči stvarni popravek: Ni res, da sem jaz dobil pri katoliško-narodni stranki službo rabelja. Ni res, da me je „sultan dr. Šusteršič poveril z nehvaležnim poslom, da prinašam dosedanjim konservativnim deželnim poslancem zeleno vervico v hišo, češ, sedaj se obesi sam, ker te stranka več ne potrebuje. — V Ljubljani, dne 28. junija 1901. — Dr. Evgenij Lampe, stolni vikar. — Ne vemo, ali si je mali Lampe dovolil prav otročjo šalo ali pa je vsled občevanja s krščanskimi socialistinjami začel duševno pešati. Da bodo čitatelji vedeli pri čem da so, povemo, da je dr. Lampe pisal poslancu Pakižu in nekaterim drugim poslancem pisma, v katerih jim je dal migljaj s kolom, naj od kandidatature odstopijo, sicer bodo k temu prisiljeni. Poslanec Pakiž je vsled tega obiskal redakcijo „Slovenca“ in tam Lampetu bral take levite, da se jih bo zapomnil. Sicer pa bodi Lampetu povedano, ako je hotel napraviti s svojim popravkom šalo, da se mu je ta slabo obnesla, in je le pokazal, da je prava konjska smrt mej slovenskimi humoristi.

— **Vsesokolska slavnost v Pragi.** Po sijajni veliki javni telovadbi drugega slavnostnega dneva (sobote) se je zdelo skoro nemogoče, da bi še katera točka slavnostnega vsporeda mogla bolj zanimati. In vendar moramo reči, da je slavnost dospela do vrhunca šele tretji dan. Zjutraj ob 6. uri so se dokončale tekmovalne telovadbe, o katerih končnem uspehu bodo razsojevalci poročali pozneje. Slavnostni sprevod, kateri se je pomikal ob pol 10. uri z zbirališča v Kralj. Vinohradih mimo muzeja po glavnih ulicah Praških do staromestne „radnice“ (mestne hiše), je bil gotovo najkrasnejši in najlepši izmed vseh, kar jih je doslej videla kraljevska Praga. Kdor je kdaj videl jednake slavnosti v češki prestolici, bo vedel, kaj hoče to reči. Na čelu je jezdil oddelek konjice „Praškega Sokola“ in za njim jezdec družih čeških sokolskih društev, vseh skupaj okoli 200 moč sokolske konjice. Za njimi odbor česke obce sokolske, na čelu mu starosta dr. Podlipny, ki je pred vinohradsko mestno hišo odzdravil na pozdrav staroste Višeka. Kot prvi mej gosti so korakali, povsod živahno pozdravljeni slovenski Sokoli, za njimi Bulgari, Hrvatje, peterburški gostje, češki Sokoli iz Pariza, Berolina, Monakova, Norimberga, Lipska, Hamburga, Budapešte itd. Ogromno število Poljakov je vzbujalo veliko navdušenost. Za njimi so korakale spodnjeavstrijske sokolske čete, dalje mnogobrojni moravski Sokoli in nepregledne čete Sokolov iz Češke. Kakor mogočna reka rudeče krvi, valila se je množica sokolskih junakov naprej mej gostimi špalirji na tisoče in tisoče zbranega občinstva, ki je burno pozdravljalo sprevod. Člani sokolskega „dorosta“ pa so ob vsem potu kot častna straža vzdržavali vzorno red. Impozantnost spreveda se lahko razvidi iz števila udeležencev: Bilo je kaci 14.000 Sokolov z nad 300 zastavami in 14 godbami. Mej tem, ko je ta nepregledni sprevod se pomikal proti starodavni zgodovinski mestni hiši, se je tam že zbrala deputacija pariškega mesta, katero je sprejel župan dr. Vl. Srb, dalje Črnogorci, načelnika francoskih gimnastov, funkcionarji nekaterih vnanjih sokolskih društev, četa francoskih gimnastov itd. Tudi tu je mnogobrojno občinstvo vse navdušeno pozdravljalo. Proti pol 11. uri so se prikazali prvi jezdec spreveda, ki je poldrugo uro potreboval, predno je bil zastavljen ves obsejni staromestni trg in bližnje ulice. Potem je pozdravil starosta Podlipny imenom sokolstva župana glavnega mesta Prage in nekateri Sokoli so donesli dar Sokolstva kraljevske Pragi, v bronu izgotovljeno pla-

stično delo prof. Sucharda, predstavljajoče domovino, blagoslovedo Sokolstvo. Ko se je župan dr. Srb zahvalil, zasvirale so sokolske godbe narodno himno, katero je vse sokolstvo pelo z njimi, zadoneli so tynski zvonovi, občinstvo pa je zaorilo urne besni „Na zdar!“ Bil je srce povzdigujoč trenotek. Ob pol 1. uri sledilo je defiliranje vseh društev, ki so se razšla na Havličkovem trgu. Vnanji gostje pa so se zbrali v mestni dvorani, kjer so bila za njih pripravljena razna okrepčila, s katerimi so jih postregle češke dame. Govorili so: Župan praški dr. Srb, predsednik občinskega sveta pariškega Dausset in mnogi drugi zastopniki vnanjih Sokolov. — Popoldne ob 5. uri je bila druga javna telovadba, ki je uspela še bolje, nego prva, telovadilo je 6400 Sokolov; Francozi in Poljaki so se zopet odlikovali z deloma novimi vajami. Po končani telovadbi so bili v raznih krajih prijateljski sestanki. — i.

— Naši telovadci v Pragi. Sokoli so se danes vrnili iz Prage. Pri tekmovalni telovadbi je vrsta slovenskih telovadcev dosegla lepo ceno in sicer na višjem oddelku ter dobila za to tudi že izročeno dragoceno darilo. Uspeh telovadbe po tehniških jednotah prijavimo v kratkem.

— Večer v slovo je priredil učiteljski zbor tukajšnjega učiteljskega včera v zimskem salonu hotela „pri Maliču“ bivšemu svojemu ravnatelju g. dež. šol. nadzorniku Fr. Hubadu, ter se mu je izročil lep album s fotografijami vseh članov uč. zbora. V mnogih govorih se je poudarjalo zaslužno delovanje slavljenca, ki je, zahvaljujoč se, omenjal kolegijalnega sodelovanja vseh učiteljev.

— Št. Jakobsko-Trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda vabi najljubše vse častite člane in prijatelje k peti sv. maši, katera se bode brala na čast blagovestnikom v petek, dne 5. t. m. v Trnovski cerkvi ob osmi uri zjutraj.

— Št. Peterska moška in ženska podružnica praznovali bosta god sv. Cirila in Metoda v petek s sv. mašo, ki bo ob 10. uri žup. cerkve sv. Petra v Ljubljani h kateri se vsi člani uljudno povablja.

— Izpiti na podkovski šoli so se vršili 27. m. m. Izmej 12 kovačev, ki te šole niso obiskovali, je naredilo 6 izpit s povojnim uspehom, 6 pa jih je dobilo nepovoljni red. Dva to šolo obiskujoča učenca pa sta naredila izpit iz podkovstva in ogledovanja mesa z dobrim uspehom.

— Vojaško inspiciranje. Poveljnik 28. pehotne divizije fml. Rudolf pl. Chavanne je dospel včeraj iz Ljubljane v Trst k inspiciranju vojaštva.

— Novo društvo. V Ljubljani se je ustanovilo društvo za podporo bolnih uslužbencev južne železnice (kurilnice). Pravila so se že predložila deželni vladi v potrditev.

— Nedeljski počitek v trgovinah. V poletnih mesecih, ko hiti vse iz mesta, kar le more, vlada v trgovini velika stagnacija. Vsled tega se je v družih mestih že davno uveljavil vsaj za poletne mesece popolni nedeljski počitek. Tudi pri nas, o tem smo dobro poučeni, je velika večina vseh trgovcev vneta za to, da naj velja za poletne mesece popolni nedeljski počitek, a nekateri posamezniki nasprotujejo in to je vzrok, da se nič ne zgodi, kajti konkurenčni interesi veleajo, da morajo vsi imeti odprte prodajalne, ako se le eden sam upre. Trgovine bi gotovo ne imele nič izgube, če bi se vsaj v poletnih mesecih uvedel popolni nedeljski počitek, saj ima vsakdo v soboto časa dovolj, da se z vsem preskrbi, in saj so tudi tovarniški delavci vsi že v soboto ob šestih prosti in lahko nakupijo, česar jim treba. Nedeljski počitek bi bil koristen šefom, saj so ti sami potrebni počitka in koristen bi bil njihovemu osebju, ki mora tudi v silni poletni vročini 70 ur na teden delati v prodajalnicah. Kako potrebno je tako izmučeno osebje počitka, si je lahko misliti. Ako mora osebje še v nedeljo dopoldne v prodajalni delati, kaj pa ima od nedelje? Iz mesta skoro ne more. Navadno čepi po kavarnah in se dolgočasi, ker količkar večje partije ne more napraviti, izlet v Šiško, v Št. Vid ali v Črnuče se pa pač ne more imenovati izlet. Apelu-jemo torej na ljubljanske trgovce, naj se zjedinijo, naj posnemajo lepi izgled trgovcev s papirjem, in naj vsaj za poletne mesece uvedejo popolni nedeljski počitek.

— Za slavnost podružnice sv. Cirila in Metoda v Zgornji Šiški pri gospodu

Matijanu dne 7. t. m. je določen naslednji godbeni vspev: 1. F. Smetana „Prodna nevesta“ koračnica. 2. V. Parma „Pozdrav Gorenjski“ valček. 3. Franke „Franoska ouvertura“. 4. Dr. G. Ipavec „Pozdrav“ pesem. 5. F. S. Vilhar „Hrvaška davorija“. 6. Dr. A. Dvořák „Trdoglavci“ potpourri. 7. F. Majcen „Črne oči“ mazurka. 8. Iv. pl. Zajc zbor iz opere „Zrinjski“. 9. Jungmann „Burski mirozov“, karakteristični komad. 10. Fr. pl. Suppe „Cesta v Afriko“ polka.

— V cerkev treščilo je dne 29. junija na praznik sv. Petra in Pavla pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko med popoldanskimi litanijami. Na zvoniku je sicer strelovod, in ravno dne 26. junija t. l. se je zamenila nova ost namesto stare, tedaj ne more biti strelovod vzrok, vendar pa je strela na enem mestu prišla v cerkev, pri drugem tikoma vrat pa zopet odšla. V cerkvi je nastala silna panika. Otroci so začeli jokati, in vsi ljudje so prestrašeni hoteli iz cerkve. Da se je ljudstvo hitro pomirilo, se je zahvaliti ravnodušnosti gosp. župnika Iv. Volka, kateri je hitro pomiril zbegane ljudi. Strela je segla tudi na kor, kjer je opraskala po glavi in je puh prevrgel učitelja A. Germeka in še nekega fanta. Mnogo drugih ljudi pripoveduje, da jih je tudi spekle. Strgala je tudi dva dežnika in potem je odšla pod zemljo.

— S Huma pri Ormožu se nam piše: V Loperčicah blizu Huma umrl je danes g. Franc Žnidarič, krojač in posestnik v 78 letu svoje starosti. Bil je nekaj nadir v cesarski vojski in krojač za vojaške oddelke na Dunaju. Sedaj je bil v domovini mnogo let vrl posestnik, mnogoleten obč. odbornik in odločen šolski načelnik humske šole, katero je on oživil, zraven tega je bil pošten narodnjak. Naj mu bo zemljica lahka.

— Izlet in vrtni koncert priredi slov. pevsko društvo „Sv. Jurij ob taboru“ v nedeljo dne 7. julija v zvezi s klubom „vranskih kolesarjev“ na Trojani v gostilni g. Konška. Vspev: Iv. pl. Zajc: „U boj“. Hrab. Volarič: „Slovenski svet“. P. H. Sattner: „Na planine“. * * * „Povsod smola“ komičen prizor. Dr. B. Ipavec; „Domovini“. Iv. Knaht; „Slovan“. A. Foerster: „Planinska“. Fr. Ferjančič: Sijaj solnce. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 60 h. V slučaju neugodnega vremena se preloži veselica za teden pozneje. Združena odbora vabita na to veselico vsa sosedna pevka in kolesarska društva in sploh vsacega kogar zanima mila slovenska pesem. Bratje kolesarji, pohitite ta dan na Trojano, kjer si o priliki prvega izleta kluba „vranskih kolesarjev“ prvič podamo roke na kranjsko-štajerski meji. Na veselo svidenje torej v nedeljo na Trojani!

— Pobegla prisiljenca. Včeraj popoldne sta ušla od dela pri stavbi deželnega dvorca prisiljenca Peter Plank in Rudolf Espenberger. Pokradla sta bila delavcem suknjiče in se preoblekla. Na Karlovski cesti ju je zapazil policijski nadstražnik J. Keržan in šel za njima. Ko sta prisiljenca opazila stražnika, sta se spustila v beg po Karlovski zemlji. Na poziv, naj počakata, se nista zmenila, in šele ko je stražnik ustretil, sta obstala. Na strel sta priletela še dva stražnika na pomoč. Prisiljenca sta bila uklenjena in odvedena v prisilno delavnico. — Dne 1. t. m. sta ušla od dela v trtnici na Kodoljevem dva fanta, ki sta bila v poboljševalnici v prisilni delavnici, v Mieger v celovškem okraju pristojni 16-letni Jožef Sturm in 17letni v Vače v litij-skem okraju pristojni Mihael Tomsič.

— Nezgoda. Včeraj popoldne so pri Koleziji trije dečki se igrali s tem, da so devali na papir smodnik in ga zažigali. Smodnik se je vnel, in plamen je švignil jednemu dečku v obraz in ga opalil.

— Tatvina. Krojaškemu pomočniku M. K. je bilo danes ponoči iz sobe ukradenih 60 kron. Denar je imel v žepu na hlačah, katere je položil, ko je šel spat, stol pri odprtem oknu v pritličju tako, da jih je tat lahko skoz okno dosegel.

— Natak-kočijaž. Kazinski natak F. je v svojih prostih urah tudi kočijaž. Tako je danes zjutraj sedel na mesarskem vozu in podil konja po sv. Petra cesti, da je voz kar odakakoval.

— Palico s srebrno kljuko sta ukradla krojaški pomočnik L. S. in črevljarski vajenec A. Z. v nedeljo v gostilni „pri novem svetu“ vrtnarju I. Adameku.

— Izgubljene reči. V mestu je izgubila zasebna A. L. desetak. — Na poti od Dunajske ceste do kazine je izgubila neka gospodična zlat pas. — Na poti od Rudolfskega do Mestnega trga je izgubila kuharica M. F. rujava denarnico, v kateri je bilo 12 kron denarja.

— Kres na Drenikovem vrhu bode jutri na čast slovanskima blagovestnikoma Cirilu in Metodu. Zažgal se bode tudi umetalen ogenj.

— Ljubljanska meščanska godba priredi jutri 4 t. m. pred magistratom promenadni koncert od 8. do 9. ure zvečer, ob neugodnem vremenu pa v petek 5. t. m.

— Hafnerjeva pivovarna in restavracija, je zdaj — kakor je razvidno iz te dni prijavljenega inserata — popolnoma prenovljena. Ker je vrt te restavracije poleg lepega vrta v „Narodnem domu“ jeden najlepših in najzračnejših, je posebno v poletnih toplih večerih bivanje v njem prav prijetno. Da ustreže željam obiskovalcev, bode g. Hafner tudi prirejal koncerte. Prvi bode jutri zvečer ob 7. uri z vojaško godbo in vstopnino 20 kr. V soboto pa bode koncertirala na novo pomnožena meščanska godba. Vstopnina 15 kr.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Telefon št. 99. Od 21. do 27. junija je dela iskalo 18 moških delavcev in 27 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 18 moškim delavcem in 35 ženskim delavkam. 70 delavcem je bilo 47 odprtih služeb nakazanih in v 34 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 10 moških delavcih in 24 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 27. junija je došlo 1420 prošenj za delo in 1290 deloponudb, 2388 delavcem je bilo 1326 odprtih mest nakazanih, in v 903 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj: 2 trgovska hlapca, 1 točaj, 1 kočijaž, 1 voznik piva, 5 konjskih hlapcev, 2 šivilji, 2 natakariji, 1 hotelska sobarica, 2 gostilniški kuharici, 7 boljkih kuharic, 8 deklic za vsako delo, 6 deklic k otrokom, 4 kuhinjske deklice, 5 dekel za kmetška dela, 1 postrežkinja. Službe iščejo 3 zasebni uradniki, 1 skladiščnik, 1 hišnik, 1 guvernanta, 1 korespondentinja, več trg. prodajalk in drugih poslov.

* Anzengruberjev spomenik. Na Dunaju nabirajo že dalje časa za spomenik najboljšemu pisatelju nemških narodnih iger, Ludoviku Anzengruberju, čegar „Dolski župnik“, „Četrta božja zapoved“ in „Krivoprisežnik“ so tudi na repertoirju slovenskega gledališča. Dunajski klerikalni občinski svet pa je sklenil, da prispeva le — 6000 kron!

* Boj med delavci in vojaki. Iz Rima poročajo, da so v Berri (okraj Copparo) hoteli delavci — okoli 500 mož — porušiti most, katerega so zasedli vojaki. Vnel se je krvav boj, v katerem sta bila dva delavca ubita, ter je bilo okoli deset delavcev ranjenih. Mnogo je zaprtih. Vrše se velike preiskave.

* Atentat na železniškem vlaku. Na kurirnem vlaku, ki vzi med Brusljem in Parizom, se je pripetil v noči minolega ponedeljka atentat. 50letni inženjer Sala iz Holandije je bil sam v kupeju. Blizu postaje Freiguies sta prišla v kupé dva mlada moža, ki sta šepetala med seboj ter napadla z bodalom inženjerja, ki se je branil ter potegnil rešilno vrstico. Ko sta videla napadalca, da se vlak ustavlja, sta skočila iz vlaka. Enega je vlak povozil do mrtvega, drugega pa je težko ranil.

* Silkarica morilka. V Lizboni je umorila Josipina Greda, odlična slikarica, svojega soproga slikarja. Oba sta bila na pariški razstavi odlikovana ter sta bila člana najboljših družbe in sta hodila tudi na dvor. Zaprta slikarica se umora ne kesá. Vsa Lizbona je bila pri sprevodu in pokopu Greda. Vzrok umora ni znan.

* Požar v Rusiji. Velikanski požar v Caricinu je pogasjen. Štiriindvajset z brni otovrjenih bark, štiri večje in par manjših žag s skladišči lesa vred je popolnoma pogorelo. Kakor se poroča, je tudi nekaj ljudi našlo v tem groznem ognju svojo smrt. Škodo cenijo na pet milijonov rubljev.

* Milijonar — tat. Ruski listi poročajo, da so milijonarja Rilskega, ki ima veleobrt s petrolejem, zaprli, ker je kradel tuj petrolej. Dal je namreč napraviti oev, po kateri je tekel petrolej iz tujega resorvoarja v njegov. Tako je baje ukradel petroleja za 3000 rubljev. Rilski se je v ječi ustrelil.

* Lakota v Indiji. V Indiji vlada zopet huda lakota; 531 tisoč oseb dobiva redno vladno podporo. Baje se bodo razmere izboljšale šele tedaj, ko bo izdaten dež omogočil obdelovanje polja. Lakota je nastala večinoma radi hude suše.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ildrija 3. julija. Mestni zastop je imenoval profesorja na ljubljanski realki Kar. Pirca ravnateljem mestne realke, dež. posl. dr. Dan. Majarona pa častnim meščanom.

Gradec 3. julija. Danes po noči je preminul tukaj po kratki bolezni g. cand. iur. Janez Kolar t. č. predsednik društva „Triglav“.

Dunaj 3. julija. „Wiener Zeitung“ poroča, da pride s 1. oktobrom t. l. še ena brigada domobrancev v Ljubljano.

Praga 3. julija. Ruski general Ritting, ki se je udeležil vsesokolskih slavnostij, se je poslovil od Prage s pismom, v katerem pravi, naj Čehi v moč Rusije zaupajo.

Budimpešta 3. julija. List „Mag. Hirap“ je objavil brzojavko, ki pravi, da so vse vesti o odstopu Pobédonosceva lažnjive.

Berolin 3. julija. Tu so zaprli dva italijanska anarhista, ki sta baje nameravala na cesarja Viljema atentat.

New-York 3. julija. Tu in v okolici vlada strašna vročina in suša. Včeraj je umrlo 100 oseb radi solnčarice. Konji cepajo in leže na cesti. Skoraj ves promet je ustavljen.

Newyork 3. julija. Že preko 31 let ni bilo tu take vročine. Solnčarica je pobrala na raznih krajih mnogo ljudi in živalij. Sodne obravnave opravljajo sodniki, odvetniki in porotniki goloroki. Včeraj se je vršila neka poroka, pri kateri so bili svatje le na pol oblečeni. Ker nič ne kaže, da bi deževalo, se je bati še hujše vročine.

Narodno gospodarstvo.

— Mestna hranilnica ljubljanske. Meseca junija 1901 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 711 strank 448.506 kron 14 vin., 656 strank pa je dvignilo 408.363 kron 78 vin. V II. četrtletju 1901 dovolilo se je 51 prosilcem posojil na zemljišča v skupnem znesku 93.230 kron.

— Kmetška posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani. Bilanca za mesec junij 1901 (prvo polletje). Aktiva: Gotovina v blagajni 14.401 K 52 vin. Naloženi denar 656.970 K 79 vin. Posojila 2.528.288 K 23 vin. Prehodni zneski 1036 K 73 vin. Vrednostne listine 4.000 K. Inventar 906 K 95 vin. Zaostale obresti 31. decembra 1900 38.010 K 71 vin. Passiva: Zadržni deleži 23.840 K. Rezervni sklad 55.887 K 80 vin. Hranilne vloge 3.110.702 K 11 vin. Predplačane obresti 31. decembra 1899. l. 9292 K 39 vin. Pokojninski sklad 3250 K 99 vin. Denarni promet 4.963.476 K 46 vin. Upravno premoženje 3.242.747 K 78 vin.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu juniju 1901 je 175 strank vložilo 81.690 K 01 vin., 125 strank dvignilo je 53.719 K 98 vin., 36 strankam se je izplačalo posojil 35.250 K. Denarni promet 256.344 K 32 vin.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Franica Majzeljeva iz Belecervke 12 K 40 vin., nabrala v rodoljubni družbi z geslom: Zaman nas črv nemčurstva gloda — dokler je družba Cirila in Metoda. — Gospica Kristina Grebenc iz nabiralnika v gostilni Frana Grebence v Vel. Laščah 10 K. — G. Ivan Vilhar v Ljubljani 100 K. — G. Janko Novak na Viču nabral pri balincaji 5 K. — G. Dragotin Žagar, dež. blagajnik v p. v Ljubljani, za god slovanskima blagovestnikoma 5 K z geslom: Da bi sveta brata Slovencem pri Bogu izprosila prosveto in pa bratoljubja! — Skupaj 132 K 40 vin. — Živel!

Za Prešernov spomenik. Gospica Malči Suhadolnikova v Borovnici nabrala v veseli družbi „pri kamniti mizici“ 5 K 30 vin. — Živela!

Avstrijska specialiteta. Na želodcu boleha-jočim ljudem pripravljati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki je preskuseno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastjočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (2-9)

Zahvala.

Gospod France Kalister, znani slovenski mecen v Trstu, podaril je podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju, 5000 K z naredbom, da se ta glavica obrestuje, in da se samo vsakoletne obresti razdeli med podporne potrebne visokošolce na Dunaju. To je do sedaj največje darilo, ki ga je društvo prejelo. Iskrena boji hvala požrtvovalnemu rodoljubu!

Dunaj, dne 1. julija 1901.

Za odbor podp. društva za slovenske visokošolce na Dunaju.

Jak. Pukl,
predsednik.

Zahvala.

Podpisano šolsko vodstvo se v imenu tukajšnje šolske mladine najiskrenejše zahvaljuje vsem naklonjenim gosp. dobrotnikom in dobrotnicam, kateri so iz dobroščnosti do šolske mladine blagohotno prispevali za prireditve izleta v ogledovanje prekrasne gorenske Švice, šum in prelepega blejskega jezera z otokom, koji se je vršil, dne 26. junija t. l.

Šolsko vodstvo v Lescah,
dne 28. junija 1901.

J. Šemerl,
voditelj.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. junija: Lewis Wainwright, bankir, 84 let, Franca Jožefa cesta št. 1, ostarelost.
Dne 30. junija: Marija Selan, delavčeva žena, 51 let, Tržaška cesta št. 24, kap.
Dne 1. julija: Ivan Oven, posestnikov sin, 9 dni, Cesta v mestni log št. 4, življenska slabost.
Dne 2. julija: Anton Kovačič, sprevednik, 64 let, Martinova cesta št. 24, otrpnenje nebnih kit.

V deželni bolnici:

Dne 27. junija: Josip Brezovar, dninar, 52 let, izkrevljenje. — Martin Marn, kajžar, 76 let, pljučnica. — Anton Jeraja, gost, 79 let, pljučnica.
Dne 28. junija: Matevž Vester, delavčev sin, 1½ leta, škariatica. — Fran Rogelj, posestnikov sin, 3 leta, jetika. — Liza Remc, delavčeva žena, 32 let, jetika. — Josip Glinšek, dčar, 41 let, jetika. — Fran Prosenč, kajžar, 57 let, želodčni rak. — Marija Zihler, dninarica, 35 let, oslabljenje.
Dne 30. junija: Marija Šajn, kajžarjeva hči, 1½ leta, božjast.

V hiralnici:

Dne 1. julija: Elizabeta Sluga, kuharica, 53 let, otrpnenje možgan.

Meteorologično poročilo.

Vlšina nad morjem 808-2 m. Srednji kračni tlak 736-0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokri v 24 urah
2.	9. zvečer	729.1	21.2	brezveter.	sk. oblak.	0.0
3.	7. jutraj	728.2	19.2	sl. jz.ahod	pol. oblak.	0.0
4.	2. popol.	728.2	20.5	sl. jug.	oblačno	0.0

Srednja včerajsnja temperatura 22.1°, normala: 19.2°.

Dunajska borza

dne 3. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	89.05
Skupni državni dolg v srebru	89.05
Avstrijska zlata renta	118.00
Avstrijska krona renta 4%	95.85
Ogrska zlata renta 4%	118.05
Ogrska krona renta 4%	93.15
Avstro-ogrski bančni delnice	1652.00
Kreditne delnice	643.50
London vista	239.47
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.40
20 mark	23.48
20 frankov	19.04½
Italijanski bankovci	91.10
C. kr. cekini	11.28

Styria-kolo

dobro ohranjeno (1418-1)
se preda po nizki ceni.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Jutri
v četrtek, dne 4. julija 1901
v gostilni „pri rimskem grozdu“
T. Weiser-ja

Tržaška cesta št. 21

velik koncert

ogrske dvorne kapele Jónás Jancsi

iz mesta Pečuh

dvorni godbeniki Nj. c. in kr. veličanstva nadvojvode Josipa.

Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. z. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Krope. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — **Proga v Novomesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano j. z. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnart-Krope. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10 uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Šivilja

vsprejme se takoj (1404-2)

Wolfve ulice št. 12, II. n.

V „Narodni kavarni“

se oddajo sledeči časopisi v drugo roko:

„Neue Freie Presse“, „Arb. Zeitung“, „La Pensee Slave“, „Die Wage“, „Narodni Listy“, „Politik“, „Zlata Praha“, „Vienac“, „Nada“, „The Graphic“, „Die Jugend“, „Kikeriki“. (1415-1)

Jutri v četrtek, dne 4. t. m.

zažgal se bode

na Drenikovem vrhu kres

z umetalnim ognjem
na čast sv. Cirilu in Metodu!

S spoštovanjem

Ivan Schropp

(1411)

restavratér.

Staroslavno žvepleno kopališče

na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovce).

Železniška postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58° C vroč vrelac, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kostenini v členkih, boleznih v zgibih in otrpnenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, polnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistji, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški boleznih, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška gobja, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštine prosto

(794-11) oskrbnitvo kopališča.

Pozor, gg. gostilničarji!

Ker imam preobilo zalogo domače

gnjati (šunke)

želim jo po več skupaj prodati. (1410-1)

Avguštin Zajec

gostilničar, Ljubljana, Rimska cesta št. 4.

Ubiralec glasovirjev in orgelj

se priporočam visokemu plemstvu, častiti duhovščini in vsem cenjenim lastnikom navedenih instrumentov, ter se zavežem, da bodem vse naročite točno in vestno izpolnil.

Za vsestransko zaupanje in mnogobrojne naročite prosim (1416-1)

Ivan Lorber

ubiralec glasovirjev in orgelj

Rimska cesta št. 24, pritličje.

Restavracija Švicarija.

Danes v sredo, dne 3. julija

VELIK KONCERT

ogrske dvorne kapele

Jónás Jancsi

dvornih godbenikov Nj. c. in kr. veličanstva nadvojvode Josipa.

Začetek ob 6. uri. Vstop prost.

K obilnemu obisku uljudno vabi

z velespoštovanjem

Fric Novak

(1408)

restavratér.

Proti
malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja

G. Piccoli v Ljubljani

dvor. založnika Njeg. Svetosti papeža

Ima v sebi 90krat več železa

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1368-36)

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabilih osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Vnanja naročila proti povzetju.

Razglas.

(1419-1)

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo stopiti v prvi razred

v soboto, dne 13. julija

od ½9—12 ure v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preskušnje vršile se bodo

v ponedeljek, dne 15. julija

od ½9 jutraj nadalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinesejo seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 6 K 80 v.

Učenci, kateri so oddajeni od Kranja, pa se morejo javiti za sprejem tudi pisмено, vpsolati morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vendar pa se morajo v ponedeljek, dne 15. julija pred preskušnjo predstaviti gimnazijskemu ravnatelju.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa državne gimnazije v Kranju
dne 2. julija 1901.

K št. 3973.

(1388-1)

Aviso.

Zaradi zagotovitve zakupne dobave sena, slame, drv, premoga, koaksa in ovsa za čas od dne 1. septembra 1901 do 31. avgusta 1902 vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah:

v Trstu	dne 19. julija 1901
„ Gorici	„ 11. „ 1901
„ Pulji	„ 15. „ 1901
„ Ljubljani	„ 22. „ 1901
„ Mariboru	„ 24. „ 1901
„ Gradci	„ 26. „ 1901
„ Celovci	„ 30. „ 1901

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglaša v št. 146. „Slovenskega Naroda“ z dne 28. junija 1901, kakor tudi pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih do odobrnave dne mej 10. in 12. uro dopoldne.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradci.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Američanski skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Actiengesellschaft

Lipsko in Heb (Eger)

zajamčeno prost vseh škodljivih snovi.

Zlata svetinja
Pariska razstava
Pariz 1900.

Ta doslej neprekošeni skrob se je prav izredno obnesel; ima v sebi vse za dober uspeh potrebne snovi v pravem razmerju, tako, da je uporaba vedno gotova in lahka. Zaradi mnogih ponarejanj naj se pazi na gorenjo tovarniško znamko, ki je natisnena na vsakem zavoju. Cena zavoju 24 vinarjev. Dobiva se v skoro vseh špecerijah in drogerijskih trgovinah in prodajalnicah mila. II. 2 (996-3)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.